

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА

**додакового вступного випробування для вступу на навчання
для здобуття ступеня бакалавра
за спеціальністю 051 «Економіка»
(освітні програми «Економіка підприємства»,
«Міжнародна економіка»,
«Управління персоналом та економіка праці»)
на перший (зі скороченим строком навчання) курс
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста**

Київ 2019

Програму додаткового вступного випробування розроблено фаховою атестаційною комісією для проведення вступних випробувань для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка» (освітні програми «Економіка підприємства», «Міжнародна економіка», «Управління персоналом та економіка праці»).

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Питання, винесені на вступне випробування.....	5
Критерії оцінювання підготовленості вступників.....	7

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Додаткове вступне випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра передбачає перевірку здатності до участі у фаховому вступному випробуванні осіб, які вступають для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, здобутого за іншою (неспорідненою) спеціальністю.

Вступник допускається до подальшої участі у вступних випробуваннях за умови успішного проходження додаткового вступного випробування.

Програма додаткового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка» (освітні програми «Економіка підприємства», «Міжнародна економіка», «Управління персоналом та економіка праці») на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, здобутого за іншою (неспорідненою) спеціальністю, розроблена фаховою атестаційною комісією, містить питання з основ економічної теорії.

Додаткове вступне випробування проводиться у письмовій формі.

Білет додаткового вступного випробування містить три питання за програмою додаткового вступного випробування, які передбачають надання вступником розгорнутої теоретичної відповіді. Відповіді на питання вступник наводить на бланках письмової відповіді.

Додаткове вступне випробування для вступу на навчання іноземних громадян проводиться у формі співбесіди.

Вступнику пропонують два питання за програмою додаткового вступного випробування, які передбачають надання вступником розгорнутої усної теоретичної відповіді.

ПИТАННЯ, ВИНЕСЕНІ НА ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Виникнення і основні етапи розвитку економічної теорії. Методи економічної теорії, її функції.

Структура економічної системи. Господарський механізм та його місце в економічній системі.

Типи економічних систем. Моделі в рамках економічних систем.

Історичні типи організації виробництва. Характеристика натурального та товарного господарства. Чинники переходу від натурального до товарного господарства.

Поняття власності. Становлення різних форм власності.

Виробництво як процес суспільної праці. Класифікація факторів виробництва.

Підприємництво як економічна категорія і як метод господарювання. Сутність, функції, форми і види підприємницької діяльності.

Суб'єкти підприємництва: домашнє господарство, фірма (підприємство), держава.

Ринковий попит на товар та характер залежності його обсягів від коливань ринкової ціни. Закон попиту. Закон попиту і закон пропозиції. Ринкова рівновага.

Попит і пропозиція на ринках праці та чинники, що їх визначають.

Поняття, теорії і функції грошей. Форми грошей та їх еволюція.

Економічна природа, форми, типи, рівні і наслідки інфляції.

Валютна система та валютний курс. Поняття конвертованості валюти.

Товар та його властивості. Економічний зміст категорії «товар». Класичний підхід до трактування вартості товару.

Ринок, його функції і структура. Суб'єкти ринкового господарства.

Ринкова інфраструктура, її особливості в Україні.

Характеристика споживання та заощадження як функцій доходу. Гранична і середня схильність до споживання і заощадження. Споживання як кінцевий результат розподілу та перерозподілу доходів. Споживання, доходи та добробут населення.

Природні ресурси та їх особливості. Специфіка попиту, пропозиції та ціноутворення на ринку природних ресурсів.

Економічна політика як визначальна форма державного втручання в економіку. Класифікація видів та інструментів економічної політики.

Організаційно-правові форми підприємств: власне діло, господарські товариства, публічні та приватні корпорації. Класифікація підприємств.

Інфляція та безробіття як основні форми прояву макроекономічної нерівноваги. Взаємозв'язок між інфляцією та безробіттям.

Номінальна і реальна зарплата. Індекс реальної зарплати. Мінімальна заробітна плата і прожитковий мінімум.

Сутність монополій та антимонопольна політика держави.

Сутність капіталу. Структура і функціонування капіталу підприємства.

Особливості ринку праці в Україні. Безробіття, його види.

Прибуток як економічна категорія. Норма прибутку. Прибуток фірми. Теоретичні підходи до визначення прибутку. Валовий і чистий прибуток.

Економічна природа доходу підприємства. Класифікація доходів. Валовий і чистий дохід.

Поняття та економічний зміст ціни в ринковій економіці. Функції ціни.

Економічний зміст інвестицій та їх класифікація.

Валовий внутрішній продукт (ВВП) та методи його розрахунку.

Національний дохід та національне багатство. Національний продукт та проблеми його виміру. Валовий суспільний продукт та його структура.

Поняття економічного зростання та його типи.

Циклічні коливання як форма макроекономічної нестабільності. Класифікація циклів.

Сутність та структура фінансової системи. Бюджетна система країни.

Кредитно-банківська система. Банки, їх види та функції.

Кредит як економічна категорія. Форми кредиту. Комерційний та банківський кредит.

Бюджет як макроекономічний та соціальний регулятор. Податкові та видаткові засоби впливу на економіку.

Сутність монетарної політики, її види та інструменти.

Соціальна політика: необхідність, суть, форми та інструменти.

Основні форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля.

Ефективність зовнішньоекономічної діяльності, сутність та система показників, що її визначають.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Економічна теорія. Політекономія : підр. / За ред. В.М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 206 с.
2. Економічна теорія. Мікроекономіка : підр. / За ред. В.М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 134 с.
3. Економічна теорія. Макроекономіка : підр. / За ред. В.М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 206 с.
4. Економічна теорія. Міжнародна економіка : підручник / За ред. В.М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 143 с.
5. Економічна теорія. Національна економіка : підручник / За ред. В.М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 270 с.
6. Економічна теорія : навч. посіб. / Л.С. Шевченко, О.А. Гриценко, О.С. Марченко та ін. ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. – Харків : Право, 2016. – 268 с.
8. Економічна теорія : Політекономія : підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К. : Знання-Прес, 2015. – 216 с.

КРИТЕРІЇ
оцінювання підготовленості вступників на додатковому вступному
випробуванні для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра
за спеціальністю 051 «Економіка» (освітні програми «Економіка
підприємства», «Міжнародна економіка», «Управління персоналом та
економіка праці»)

Структура оцінки додаткового вступного випробування

Оцінка додаткового вступного випробування (за шкалою від 100 до 200 балів) складається із суми балів, виставлених фаховою атестаційною комісією в результаті перевірки письмової роботи вступника, виконаної ним на додатковому вступному випробуванні, за відповіді вступника на кожне з 3 питань білета додаткового вступного випробування.

Порядок оцінювання підготовленості вступників

Оцінка додаткового вступного випробування визначається у такому порядку:

1) виставляють бали за відповіді на кожне питання білета додаткового вступного випробування виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей;

2) обчислюють оцінку додаткового вступного випробування за формулою:

$$O = 100 + \sum_{i=1}^3 B_i,$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -е питання.

Відповіді у чернетці не перевіряються та до уваги не беруться.

Критерії оцінювання відповідей на питання

Відповідь на питання може бути оцінена балами від 0 до 34 (перше питання) або від 0 до 33 (друге та третє питання).

Відповідь на питання оцінюють виходячи із наведених у таблиці характеристик відповіді.

Кількість балів	Характеристика відповіді
27–34 (33)	<p>Повна, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання не менше ніж на 90 %.</p> <p>Відповідь оцінюють у максимальну кількість балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на питання.</p>
20–26	<p>Досить повна, без суттєвих неточностей, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 70–90 %.</p>
13–19	<p>Не зовсім повна, із неточностями та окремими незначними помилками, наведена в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання з поставленого питання, демонструє здатність вступника відтворювати основну інформацію відповідно до поставленого питання.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 50–70 %.</p>
1–12	<p>Фрагментарна, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань з поставленого питання, демонструє наявність у вступника утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого питання.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання менше ніж на 50 %.</p>
0	<p>Відповідь не надано або надана відповідь не відповідає поставленому питанню</p>

Оцінка додаткового вступного випробування від 100 до 119 балів вважається незадовільною.

КРИТЕРІЇ

оцінювання підготовленості вступників на додатковому вступному випробуванні (співбесіді) для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка» (освітні програми «Економіка підприємства», «Міжнародна економіка», «Управління персоналом та економіка праці») іноземних громадян

Структура оцінки додаткового вступного випробування (співбесіди)

Оцінка додаткового вступного випробування (за шкалою від 0 до 100 балів), проведеного у формі співбесіди, складається із суми балів, виставлених фаховою атестаційною комісією за результатами співбесіди зі вступником на додатковому вступному випробуванні за відповіді на кожне з двох питань для співбесіди.

Порядок оцінювання підготовленості вступників

Оцінка додаткового вступного випробування, проведеного у формі співбесіди, визначається у такому порядку:

- 1) виставляють бали за відповіді на кожне питання для співбесіди виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей;
- 2) обчислюють оцінку додаткового вступного випробування за формулою:

$$O = \sum_{i=1}^2 B_i ,$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -е питання для співбесіди.

Критерії оцінювання відповідей на питання

Відповідь на кожне питання для співбесіди може бути оцінена балами від 0 до 50.

Відповідь на питання оцінюють таким чином:

від 45 до 50 балів ставлять вступнику, який надав повну, у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх,

відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання не менше ніж на 90 %. Відповідь оцінюють у 25 балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на питання;

від 38 до 44 балів ставлять вступнику, який надав досить повну, без суттєвих неточностей, у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 70–90 %;

від 30 до 37 балів ставлять вступнику, який надав не зовсім повну, із неточностями та окремими незначними помилками, в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання з поставленого питання, демонструє здатність вступника відтворювати основну інформацію відповідно до поставленого питання. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 50–70 %;

від 1 до 29 балів ставлять вступнику, який надав фрагментарну, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань з поставленого питання, демонструє наявність у вступника утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого питання. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання менше ніж на 50 %;

0 балів ставлять вступнику, який не надав відповідь на поставлене питання або надана вступником відповідь не відповідає поставленому питанню.

Оцінка проведеного у формі співбесіди додаткового вступного випробування від 0 до 59 балів вважається незадовільною.